

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS avaliku teabe asjas nr. 2.1.-3/20/1891

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksioon
Otsuse tegemise aeg ja koht	07.07.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	18.05.2020
Teabevaldaja	Tallinna Vangla aadress: Linnaaru tee 5, 75322 Harjumaa e-posti aadress: talv.info@just.ee
Vaide esitaja (teabenõudja)	xxx aadress: xxx

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

- 1) **jätta vaie rahuldamata;**
- 2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspeksioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioonis registreeriti 28.05.2020 xxx vaie, mille kohaselt ei ole Tallinna Vangla vastanud tema teabenõuetele.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Mina, xxx, esitasin 05.05.2020 Tallinna Vanglale teabenõude, kus palusin väljastada mulle teavet selle kohta, et kes ametnikest koostas, allkirjastas ning kellega kooskõlastati:

- 1) Tallinna Vangla 7. nov 2019 käskkiri nr 5-2/19/740;
- 2) Tallinna Vangla 23.dets. 2019 vaideotsus 5-15/19/198-2
- 3) Tallinna Vangla 17.dets. 2019 käskkiri 5-2/19/849
- 4) Tallinna Vangla 16.jaan. 2020 vaideotsus 5-15/19/239-3

5) Tallinna Vangla 20.dets. 2019 käskkiri nr 5-1/19/2599

6) Tallinna Vangla 21.jaan. 2020 vaideotsus nr 5-15/20/2-2

Vaide esitamise ajaks ei ole Tallinna Vangla minu soovitud teabenõuet rahuldanud, vastanud.

Vaide esitaja nõue ja põhjused:

1. Käesolevaga mina xxx, juhindudes Avaliku teabe seaduse (AvTS) §-dest 44 ja 46, soovin esitada Andmekaitse Inspeksioonile vaide Tallinna Vangla poolt minu 05.05.2020 teabenõude mittenõuetekohase täitmise peale alljärgnevatel asjaoludel, põhjendustel ja seaduste regulatsioonile tuginedes.

Õiguslik regulatsioon AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave (edaspidi teave) on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

AvTS § 4 lg 1 kohaselt demokraatliku riigikorralduse tagamiseks ning avaliku huvi ja igaihe õiguste, vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks on teabevaldajad kohustatud tagama juurdepääsu nende valduses olevale teabele seaduses sätestatud tingimustel ja korras. Sama § 2 sätestab, et teabele juurdepääs tuleb tagada igaihele võimalikult kiirel ja hõlpsal viisil.

AvTS § 9 lg 1 sätestab, et teabevaldaja on kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 p 1 ja 2 tuleneb, et teabele juurdepääsu võimaldamisel on teabevaldaja kohustatud: tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus; pidama arvestust tema valduses olevate dokumentide üle.

AvTS § 18 lg 1 sätestab, et teabenõue täidetakse viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Vastavat tähtaega võib pikendada AvTS § 18 sätestatud korras.

2. Leian, et Tallinna Vangla tegevus, mis seisneb selles, et vangla kui teabevaldaja ei ole väljastanud mulle teabenõudes nõutud teavet, on õigusvastane. AvTS kohaselt Tallinna Vangla oli kohustatud 5 tööpäeva jooksul täitma või siis keelduma teabenõude täitmisest. Olen seisukohale, et selline vangla tegevus on õigusvastane ja selle tegevusega Tallinna Vangla rikub minu õigust teavet saada.

3. Üldiselt leian samuti, et Tallinna Vangla tegevusetus palutud dokumentide esitamisel on aga ilmselgelt õigusvastane arvestades eelpool viidatud AvTS regulatsioonile. Vangla oleks pidanud seaduses sätestatud tähtajal ehk hiljemalt 12. mai 2020 teabenõude täitma või selle täitmisest keelduma. Tallinna Vangla ei ole seda kohustust korrektselt täitnud. Selline Tallinna Vangla tegevusetus on aga ilmselgelt vastuolus AvTS §-dega 4 ja 9 lg 1, 18 lg 1 ja õigusvastane.

4. Samuti leian, et teabenõudele vastamata jätmine riivab minu Põhiseaduse (PS) §-st 14 tulenevat õigust ausale ja õiglasele menelusele. Isiku õigus saada vastus oma pöördumisele tuleneb PS § 14 sätestatud õigusest menelusele, mille üheks osaks on isiku õigus heale haldusele (RKPJKo 17.02.2003, 3-4-1-1-0, p-d 12 ja 16). Isiku pöördumisele tuleb vastata korrektselt ja õigeaegselt (vt nt RKKHo 19.04.2010, 3-3-1-4-10, p 22).

5. Kokkuvõtvalt leian, et Tallinna Vangla tegevus on vastuolus koguni PS §-ga 3, mis kohustab teostama riigivõimu kooskõlas Põhiseaduse ja seadustega.

6. Eeltoodu alusel taotlen:

1) Tallinna Vangla poolt seadustest tulenevate rikkumiste tuvastamist;

2) ettekirjutuse tegemist kohustamaks Tallinna Vanglat väljastama mulle minu poolt teabenõudes taotletud teavet;

3) kohustada Tallinna Vanglat seaduse paremaks rakendamiseks;

4) sundida Tallinna Vangla ametnikke läbima täiendavaid koolitusi ja vajadusel kohaldada Tallinna Vangla suhtes sunniraha.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitasite Tallinna Vanglale järelepärimise vaidemenetluses, seoses sellega, et Andmekaitse Inspeksiooni on pöördunud xxx vaidega, mille kohaselt ei ole Tallinna Vangla vastanud tema 05.05.2020 esitatud teabenõudele. Soovite teade, et mis põhjusel ei ole Tallinna Vangla vastanud vaide esitaja eelpool nimetatud teabenõudele ning juhul kui Tallinna Vangla on vaide esitaja eelpool nimetatud teabenõudele siiski vastanud, siis palute edastada vastusest koopia ka Andmekaitse Inspeksioonile.

Xxx esitas teabenõudena allkirjastatud pöördumise, mis registreeriti Tallinna Vanglas 12.05.2020 nr 5-18/20/10183-1. Antud pöördumisele on koostatud kaks vastust (vastused lisade all).

Lisaks juhime tähelepanu, et 20.09.2020 (vastusega nr 5-18/19/21815-3) on samale kinnipeetavale kirjalikult tähelepanu juhitud, et „...kui Teie pealkirjastate oma pöördumised teabenõudeks, ei tähenda see, et tegemist ongi teabenõudega. Pöördumise liik oleneb selle sisust...“.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega on kogu avaliku sektori asutuse valduses olev teave oma olemuselt avalik teave, millele saab juurdepääsu piirata üksnes juhul, kui selleks on seadusest tulenev alus (AvTS § 3 lg 2).

AvTS § 18 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama seaduse § 19 sätestab, et kui teabevaldajal on vaja teabenõuet täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev, võib teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani.

Antud juhul Tallinna Vangla leidnud, et vaide esitaja pöördumise puhul ei olnud tegemist teabenõudega AvTS-i mõistes, vaid tegemist oli selgitustaotlusega. Kuna see ei ole antud vaide esimeks, siis ei võta inspeksioon käesolevas vaides seisukohta, kas vaide esitaja pöördumist tuli käsitleda teabenõudena avaliku teabe seaduse mõistes. Küll aga kui Tallinna Vangla leidis, et tegemist ei ole teabenõudega, oli Tallinna Vanglal kohustus viie tööpäeva jooksul sellest teabenõudjat teavitada ja keeldumist põhjendada (AvTS § 23 lg 3).

Kuna tänaseks on Tallinna Vangla vaide esitaja teabenõuetele vastanud ning vaide esitaja ei ole täiendavaid pretensioone esitanud, siis tuleb teabenõuetele vastamisega lugeda õiguslik olukord taastatuks.

Eeltoodust tulenevalt jätan vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

vaneminspektor
peadirektori volitusel